

141567

S. PETERDI:

NASUL

— MONOLOG COMIC —

TRADUCERE DE:

BCU Cluj / Central University Library Cluj
SEB. BORNEMISA

EDITURA : _____
„Librăriei Naționale“ S. Bornemisa
_____ ORĂȘTIE.

038727

S. PETERDI:

NASUL

— MONOLOG COMIC —

BCU Cluj / Centrală TRADUCERE DE: Cluj

SEB. BORNEMISA

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201502579

EDITURA : _____
„Librăriei Naționale” S. Bornemisa
_____ ORĂȘTIE.

NASUL

— Monolog comic. —

(*Vioi*). Scuzați domnilor și doamnelor, că am întârziat nițel, dar nu mai știu unde-mi stă capul. M'a reținut nasul unui domn. E nostim din cale-afară, ce rol joacă în viața unui om nasul. Abstrăgând dela aceea, că omul de atâtea ori își bagă nasul, unde nu trebuie, amintesc numai, că ce mulțime de neplăceri a pricinuit lumii un nas mic, un nas mare, un nas roșu de beătură și așa mai departe.

De pildă te-ai însurat de curând. După săptămânile de miere ai mai dori și tu să petreci câteva ceasuri în societatea prietinelor tăi de burlăcie și pe când te rentorci acasă, bagi de seamă, că a trecut de miezul nopții. În cealaltă

zi, ce face nevasta ta tinerică? Strâmbă din nas. Ori să zicem, că ești funcționar. Șeful îți încredințează să faci un lucru, pe care n-ai fi dator să-l faci de altcum, și tocmai pentru asta îți uiți de el, sau îl negliji. Ce pățești? Capeți peste nas.

Sau să zicem, că tu ești șeful și de ani de zile dorești să primești și tu o medalie de recunoștință. Într'o zi apoi îți se spune: „pardon, dar e prea de timpuriu, domnule”. Ce faci atunci? Îți cade nasul.

Vedeți deci, întotdeauna și 'n tot locul e numai nasul și iarăș nasul.

*

Uitați-vă la mine, domnilor și doamnelor! Cu o curiozitate extraordinară așteptam să văd, pentru ce voi avea eu primul duel în viață.

Ei, vedeți, acuma știu.

Firește, dvoastră veți crede, că pricina duelului meu e vreo vătămare de

onoare, vreo femeie frumoasă, ori nișcai păreri libere? O nu!

Pricina duelului meu e un nas! Vă povestesc întâmplarea. Ședeam la o mescioară în cafenea și 'n lipsa unui alt lucru mai cuminte, băteam cu degetele în marmoră și sloboziam nori de fum din țigaretă. De odată numai s'a-propie de mine un prietin și arătând spre biliard, mă 'ntreabă: „Ei, vîi să lovîm de cîteva ori bilele?“

„Cu plăcere“ — răspund eu, și ne apucăm să jucăm.

La un momemt dat — tocmai cînd eră să fac o lovitură frumoasă — începe cineva să strige la spatele mele. Privesc într'acolo, și văd înaintea mea un om mărunțel, al cărui nas mare din caleafară îl lovîsem așa tare cu dacul, încât aproape îl turtîsem.

M'am speriat pentr'un momemt, dar cînd am văzut pe omul acela mărunțel, pălăria căzută din cap, cu ochii scâl-

dați în lacrimi, că-și pipăește nasul, să vadă de-l mai are, nu m'am putut reține să nu izbucnesc în râs. Cei din jurul meu mi-au urmat exemplul și s'a pornit cafeneaua întregă pe-un râs nebun, încât tremurau ferestrele.

Omul meu mărunțel se supără foc și începe a mă inzultă. — Scuză dle, îi zic eu, s'a întâmplat fără de voia mea.

„Dta ești un tândală și o lichea“! zice el.

— Eu lichia — îi replic din nou cu mânie, dar ce-s de vină eu, că dta ai un nas așa mare?...

„Ce nas mare Dle“, strigă omulețul la mine.

„Da, nas mare, Dle“. Nasul dtale suferă de grandomanie și am să atrag asupra lui luarea aminte a poliției!

Nu mi-a trebuit mai mult. Domnul meu a 'nceput să sară înt'un picior și să strige cât îl încăpea gura: „Dta ești un laș, înțelegi un laș, laș, laș!“

— „Ce zici Dle, eu laș? și m'am pus naintea lui.

— Da, ești laș, dacă nu-mi dai satisfacție, că mi-ai vătămat nasul.

— Îți dau, dle, i-am strigat mânios, cu spadă, cu pistol, ori cu tun chiar, cum dorești!...

...Aștept deci secundanții dtale, zice el, învelindu-și în batistă nasul, ca pe-o papușe și s'a tras la o parte.

Am fost deci provocat, și pentru ce? Ce-i pricina la toate? Un nas!

*

Duel... E un nimica toată dacă pui în rizic nasul... vreau să zic viața. Duelul nostru nu va fi duel modern. Noi, nu vom pușcă în aer, ca apoi să putem cădeă pe pept unul altuia și să declaram afacerea de închiată. Nu! Odată cu capu, nu! Eu... adecă eu parcă tot nu m'aș putea hotărî, ca să ucid pe omulețul acela cu nasul turtit... pentru un nas... nu! Eu voi pușcă în aer. Dar el?

Dacă mă gîndesc bine, parcă tot e mai cuminte, să-l împuşc eu pe el, decât el pe mine. Să fiu ucigaşul lui?.. Nici-odată! Dar, ca nici el să nu-mi poată strică, îl voi face încapabil de duel: îi voi puşcă mîna. ...Dar, dacă e vreun scriitor sărman? Vreun driunist, ori un copist ceva şi cu mîna, pe care vreau eu să i-o nimicesc acuma, el câştigă traiul de toate zilele pentru o familie întregă... Nu, nu voi împuşcă în mîna lui.

Îi voi lua la ţintă piciorul!..

Sînt sigur, că-şi va perde pofta de a mai duela vreodată apoi.

Aşa-i trebuie. De ce s'a sfătoşit atîta pentru nasul acela nerod. Dacă ar fi un nas mai mic, treacă-meargă, dar pentru o trambă aşa de mare, ei, asta n'o mai înţăleg.

Va căpătă ce i se cade. Cel puţin o săptămână va fi nevoit să zacă!. Nu vor putea scoate poate glonţul, va cădea în ferbinţeli groaznice, la urmă o să aiu-

reze și va fi... mort. Dar asta nu se poate. Dar dacă are părinți bătrâni, frați, copii și toți aceștia o să mă blesteme? Nu, nu, nu voi pușcă în piciorul lui...

Dar unde se pușcă? Căci undeva tot va trebui să pușcă? Am aflat! Voi pușcă o bucată din nasul acela mare! El e pricina la toate, l'as să sufere deci pentru nas, nasul! (Pleacă)...

(Se rentoarce). Dar dacă va pușcă el înaintea mea?...

Ei comedie, la astea nu m'am gândit. Ce mă voi face, dacă mă'npușcă?

Și știu, că nu mă va cruța. Va ținti bine, mișelul, și va înpușcă, la mine în mână!...

Ehe, asta n'am să las s'o facă...

Cum să nu! Mâna nu îi voi da-o pradă. În urmă va trebui încă să las să mi se taie mâna... Brrr...

Niciodată n'aș mai fi în stare să strâng în brațe fete și să subscriu cambii... Nu!...

Puște mai bine în picior!...

Ce?... în picior?...

Asta-i primejdios. Se poate întâmpla să rămân șchiop. Nu mi-ar mai trebui altceva! E sigur, că piciorul nu i-l voi lăsa să-l nimerească.

...Ah, nasule ticălos! Cât val ai mai pricinuit și tu!...

Oare de ce m-am și certat cu omul acela? De ce m-am arătat așa viteaz? Vezi așa se întâmplă, dacă merge omul la cafenea și acolo se întâlnește cu oameni cu nasul mare...

Vai, acu-s în curat cu toată treaba. Blăstămatul acela va voi să-și răzbune desigur pentru nas și va pușcă în nasul meu. Glonțul va sări de aici apoi la creier și s'a sfârșit cu mine!...

Voi muri pentru un nas ticălos!...

*

Ce va zice tata, și mama, dacă mă vor aduce cu trăsura acasă, ciuruit de gloanțe?

Și nu-i scăpare... Trebuie să risc viața, ca licheaua aceea cu nasul mare să nu mai poată zice, că-s „laș“!...

Înainte de a muri deci, să pun în ordine afacerile mele, să testez datoriile. Scriu lui Izidor, lui Cohn și lui Weis... De altcum să vedem, sânt aici notițele mele în buzunar (bagă mâna în buzunar). Dar asta ce-i? (scoate o scrisoare și o privește). O scrisoare, adresată mie! Cum ajung eu la asta? Ah, drept, mai înainte mi-o dăte servitorul, când m'am reîntors acasă.

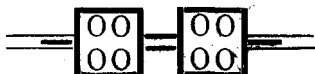
Oare dela cine poate fi? Să vedem! (Desface scrisoarea și privește mirat). Dumnezeu! E-adevărat? (*Ce-tește*): „Stimate Domnule, urmările cavaleriști ale certei noastre de eri din cafenea, vor rămâneă deocamdată neîmplinite. Mi-a murit soacra și trebuie să plec la înmormântare. Cuvântul „laș“ îl retrag și cer scuze pentru toate. Al dtale devotat: Ioan Ferestrău“.

Ha! Nu va fi dară duel!... Nime nu nu mă va împuşcă... Sânt redat vieții! Și încă cu omenie și cu cinste, căci uite, își cere scuze.

Și cui trebuie să mulțumesc toate acestea? Unei soacre, care și-a știut alege așa nimerit ceasul morții.

Și lumea tot mai zice, că soacrele sânt rele. De azi înainte voi face pașii necesari, ca să-mi capăt soacră și îndată ce voi avea și eu un băiat, îi voi lăsa cu glas de moarte, să se păzească de oamenii cu nasul mare, căci ce pricinuieste mai mult val pe lumea asta, este nasul.

Orăștie, 17/30 Iunie 911.

ERDELYI MŰZEUM

1582 * 1912. DECZ. 31.

KÖNYVTÁRA.